

informe
auditoria i
control
2012

informe
auditoria i
control
2012

Informe Anual 2012

sobre les funcions i activitats
de la Comissió d'Auditoria i
Control de

Gas Natural SDG, S.A.

D'acord amb les Normes de Bon Govern Corporatiu de les societats cotitzades, el Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A., en la sessió celebrada el dia 23 de juny de 2000, va aprovar les normes de constitució i funcionament de la Comissió d'Auditoria i Control de Gas Natural SDG, S.A. Posteriorment, van ser incloses en els Estatuts Socials per acord de la Junta General d'Accionistes de 23 de juny de 2003, en compliment de les disposicions contingudes en la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de Mesures de Reforma del Sistema Financer.

El Consell d'Administració de la societat, en la seva reunió de 24 de març de 2004, va aprovar el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves Comissions, que va complementar, en allò necessari, el funcionament i competències de la Comissió d'Auditoria i Control establerts en els esmentats Estatuts Socials. L'esmentat reglament va ser modificat i actualitzat pel Consell d'Administració en les seves reunions de 23 de febrer de 2007, 18 de desembre de 2007, 25 de febrer de 2011, 30 de setembre de 2011 i 30 de novembre de 2012. Les actualitzacions realitzades durant l'exercici 2011 es van realitzar, en part, per adaptar el reglament a les modificacions introduïdes per la Llei 12/2010, per la qual es modifica la Llei 19/1988, de 12 de juliol, d'Auditoria de Comptes, la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, i el text refós de la Llei de Societats Anònimes aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, així com el Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Societats de Capital.

D'acord amb els esmentats estatuts i reglament, la Comissió d'Auditoria i Control estarà constituïda per un mínim de tres i un màxim de cinc consellers, designats pel Consell d'Administració d'entre els consellers externs, tenint en compte els coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria i gestió de riscos. Els seus membres cessaran quan ho facin en la seva condició de consellers, quan així ho acordi el Consell d'Administració o pel transcurs del termini de tres anys a partir del seu nomenament, podent ser reelegits. Al menys un dels membres de la comissió tindrà la categoria de conseller independent.

El Consell d'Administració elegirà al president de la comissió, qui no tindrà vot de qualitat i que haurà de ser substituït segons allò previst en els Estatuts Socials (article 51 bis) i en la Llei, i que podrà ser reelegit un cop transcorregut el termini d'un any des del seu cessament. La Secretaria de la Comissió correspondrà a la Secretaria del Consell d'Administració.

La comissió, convocada pel seu president, es reunirà, quan sigui necessari per l'emissió dels informes que li competeixen o quan ho consideri convenient el seu president o quan ho sol·licitin dos dels seus membres i, almenys, quatre vegades l'any. La comissió podrà convidar a les reunions qualsevol directiu o empleat que consideri convenient.

El 31 de desembre de 2012 la Comissió d'Auditoria i Control estava constituïda pels següents consellers designats pel Consell d'Administració.

- President: Sr. Carlos Losada Marrodán (conseller independent).
- Vocal: Sr. Luis Suárez de Lezo Mantilla (conseller dominical).
- Vocal: Sr. Ramon Adell Ramon¹ (conseller independent).

Com a secretari de la comissió actua el Sr. Manuel García Cobaleda, secretari del Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A.

La Comissió d'Auditoria i Control va nomenar internament el ponent de la comissió, Sr. Carlos Ayuso Salinas (director d'Auditoria Interna de Gas Natural Fenosa), amb les funcions generals de coordinació i informació.

La comissió té les següents competències recollides en l'article 51 bis dels Estatuts Socials i l'article 32 del Reglament del Consell d'Administració i les seves Comissions:

- **Informar a la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que hi plantegin els accionistes en matèries de la seva competència.**
- **Proposta al Consell d'Administració per a la submissió a la Junta General d'Accionistes del nomenament dels auditors de comptes externs** a què es refereix l'article 264 de la Llei de Societats de Capital.
- **Supervisió dels serveis de l'àrea d'Auditoria Interna**, vetllant per la seva independència i proposant el nomenament, reelecció i cessament del seu responsable. A aquest efecte, el responsable de la funció d'auditoria

¹ El Sr. Ramon Adell Ramon va ser nomenat membre de la Comissió d'Auditoria i Control en substitució del Sr. Carlos Kinder Espinosa en la sessió del Consell d'Administració celebrada el 20 d' abril de 2012.

interna li presentarà anualment el pla de treball, l'informarà de les incidències rellevants que es produeixen en el desenvolupament i li sotmetrà, a final d'exercici, un informe sobre les seves activitats.

Aquesta supervisió, entre d'altres aspectes, es centra principalment, a analitzar, aprovar, modificar i seguir el grau d'execució del Pla d'Auditoria Interna Anual, així com a conèixer el grau de compliment per part de les unitats auditades de les mesures correctores recomanades per la pròpia comissió i per l'àrea d'Auditoria Interna en actuacions anteriors.

- **Coneixement i supervisió del procés d'elaboració de la informació financera regulada**, vetllant per la correcta aplicació dels principis comptables i per la inclusió de totes les societats que s'hagin d'incloure en el perímetre de consolidació.
- **Coneixement i supervisió dels sistemes i de l'eficàcia del control intern i del sistema de gestió de riscos de la societat**, vetllant perquè aquests identifiquin els diferents tipus de risc que afronta la societat i les mesures previstes per mitigar i per abordar-los cas que es materialitzin en un dany efectiu. Debatre amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern detectades en el desenvolupament de l'auditoria.

En concret, es tracta de conèixer mitjançant la informació i documentació proporcionada per l'àrea d'Auditoria Interna, àrea Econòmico-Financera i l'auditor extern, els sistemes de control intern i avaluació de riscos, els sistemes de control intern i del procés d'informació financera de la societat i supervisió de la seva suficiència,

adequació i eficaç funcionament, de manera que quedin assegurades la integritat, seguretat i correcta execució de les operacions, obtenint-se una seguretat raonable sobre el seu adequat registre comptable.

- **Elevar al consell les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució d'auditor extern, així com les condicions de la seva contractació.**
- **Relacions amb els auditors externs per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la seva independència i qualsevol altra relacionada amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes tècniques d'auditoria.**
- **Seguiment del desenvolupament de l'auditoria anual.**
- **Servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors i avaluar els resultats de cada auditoria.** En tot cas, haurà de rebre anualment dels auditors de comptes de la societat la confirmació escrita de la seva independència enfront de l'entitat o entitats vinculades a aquesta directa o indirectament, així com la informació dels serveis addicionals de qualsevol classe prestats a aquestes entitats pels esmentats auditors, o per les persones o entitats vinculades a aquests d'acord amb el que disposa la Llei d'Auditoria de Comptes.
- **Emetre anualment, amb caràcter previ a l'emissió de l'Informe d'Auditoria de Comptes, un informe en què s'expressarà una opinió sobre la independència dels auditors de comptes** Aquest informe s'ha

de pronunciar, en tot cas, sobre la prestació dels serveis addicionals a què fa referència el punt anterior.

- **Revisió de la informació sobre activitats i resultats de la companyia que s'elaborin periòdicament en compliment de les normes vigents en matèria borsària, assegurant que es formulen seguint els mateixos criteris comptables que els comptes anuals i vetllant per la transparència i exactitud de la informació.**

En aquest sentit, la comissió:

- Analitza amb la col·laboració de l'àrea Econòmico-Financera i els auditors externs, els estats financers semestral i trimestral i la informació comptable o financera que fos requerida per la Comissió Nacional del Mercat de Valors o altres organismes reguladors, vetllant per la transparència i exactitud de la informació i fent esment, si s'escau, dels criteris comptables aplicats.
- Coneix i supervisa les pràctiques i principis comptables utilitzats en la formulació dels comptes anuals de la societat i el seu grup consolidat.
- Informa, si s'escau, al Consell d'Administració de qualsevol canvi de criteri comptable i dels riscos del balanç i de fora del mateix.
- **Adoptar les mesures que consideri convenientes en l'activitat d'auditoria, sistema de control financer interior i compliment de les normes legals en matèria d'informació als mercats i transparència i exactitud de la mateixa.**

- **Examinar el compliment del Reglament Intern de Conducta en els Mercats de Valors vigent en cada moment i, en general, de les regles de govern de la societat i fer les propostes necessàries per a la seva millora.**
- **Informar durant els tres primers mesos de l'any, i sempre que ho demani el Consell d'Administració sobre el compliment del Reglament del Consell d'Administració i les seves Comissions.**
- **Establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats comunicar, de forma confidencial i, si es considera adequat, anònima, les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de l'empresa.**

Així mateix, el Consell d'Administració en la reunió de data 31 de març de 2006, va establir que aquelles notificacions rebudes a través del procediment de notificació d'incompliments del Codi Ètic de Gas Natural Fenosa, relacionades amb frau, auditoria o errors en la comptabilitat i control intern, siguin transmeses directament a la Comissió d'Auditoria i Control.

Les funcions i activitats realitzades per la Comissió d'Auditoria i Control de Gas Natural SDG, S.A. donen compliment a les exigències legals introduïdes per la Llei 12/2010, per la qual es modifica la Llei 19/1988, de 12 de juliol, d'Auditoria de Comptes, la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, i el text refós de la Llei de Societats Anònimes, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, així com a les exigències legals introduïdes pel Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Societats de Capital.

Així mateix, les funcions i activitats de la comissió compleixen amb les recomanacions de bon govern corporatiu publicades per la Comissió Nacional del Mercat de Valors, recollides en el Codi Unificat de Bon Govern Corporatiu de les Societats Cotitzades, de 19 de maig de 2006, aprovat el 22 de maig de 2006 (Codi Conthe) i en el document publicat el juny de 2010 sobre els Sistemes de Control Intern de la Informació Financera (d'ara endavant, SCIIF) en les societats cotitzades.

L'àmbit d'actuació de la Comissió d'Auditoria i Control s'estén a:

- Gas Natural SDG, S.A.
- Societats participades majoritàriament per Gas Natural SDG, S.A.
- Altres entitats i societats participades, en les quals, de qualsevol forma correspongui a Gas Natural SDG, S.A. el control efectiu o la responsabilitat en la seva gestió o operació.

Durant l'exercici de 2012 les activitats de la Comissió d'Auditoria i Control han estat les d'estudi, informe, suport i proposta al Consell d'Administració en les seves tasques de vigilància, mitjançant la revisió periòdica del compliment del procés d'elaboració de la informació econòmica financera (SCIIF), del Model de Control Intern de Prevenció Penal, de l'eficàcia del Sistema de Control Intern i Normatiu del grup en la resta d'àmbits (normes, lleis, polítiques, codis, procediments comptables i de control intern, etc.), del procés d'identificació i avaluació de riscos, del procés d'auditoria de comptes i independència de l'auditor extern i del compliment del Codi Ètic, del Reglament del Consell d'Administració i les seves Comissions i de les polítiques establertes en matèria de govern corporatiu.

Aquestes activitats s'han exercit d'acord amb les seves competències mitjançant la informació i documentació proporcionada principalment per l'àrea d'Auditoria Interna, l'auditor extern, l'àrea Econòmico-Financera i la Secretaria del Consell d'Administració.

Durant el període comprès entre l'1 de gener de 2012 i el 25 de gener de 2013 (data de formulació dels Comptes Anuals Consolidats i Individuals de l'exercici 2012 de Gas Natural Fenosa), s'han celebrat sis sessions de la Comissió d'Auditoria i Control amb una taxa d'assistència del 100%.

Les reunions de la Comissió d'Auditoria i Control celebrades durant dit període i els assumptes que s'hi van tractar es resumeixen a continuació:

26 de gener de 2012

Ordre del dia

- Aprovació de l'acta de la reunió anterior de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer de la informació econòmica i dels estats financers el 31 de desembre de 2011, així com dels principals riscos i contingències i la seva cobertura mitjançant provisions.
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer de l'Informe Financer Anual 2011, que comprèn els Comptes Anuals Consolidats i Individuals, l'informe de gestió i la informació financera seleccionada, amb anterioritat a l'aprovació i declaració de responsabilitat sobre el seu contingut per part del Consell d'Administració, juntament amb l'esborrany de l'Informe d'Auditoria Externa.
- Presentació per part de l'auditor extern (PricewaterhouseCoopers) de:
  - Les conclusions finals de l'auditoria externa dels Comptes Anuals Consolidats i Individuals 2011 de les societats de Gas Natural Fenosa.
  - El memoràndum enviat als auditors de Criteria CaixaHolding, S.A.U. i Repsol, S.A. sobre les conclusions finals dels treballs d'auditoria externa sobre els Comptes Anuals Consolidats de Gas Natural Fenosa.
  - L'Informe de Revisió Limitada sobre el Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF).
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer del procés de concurs del servei d'auditoria externa dels Comptes Anuals de l'exercici 2012 i següents.
- Proposta al Consell d'Administració per al seu sotmetiment a la Junta General d'Accionistes del nomenament dels auditors de comptes externs de la societat per a l'exercici 2012 (article 32.2, paràgraf 2n del Reglament del Consell d'Administració).
- Informació sobre les contractacions efectuades amb societats que utilitzen la marca PricewaterhouseCoopers (auditor extern).
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer de l'Informe de Situació Fiscal del grup.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de:
  - El seguiment del grau d'execució i principals conclusions del Pla d'Auditoria Interna 2011.
  - El Pla d'Auditoria Interna 2012 per a la seva aprovació per part de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de les principals activitats de la Comissió del Codi Ètic i comunicacions de consultes o incompliments rebudes a través dels canals establerts.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de la Informe Anual 2011 sobre les Funcions i Activitats de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentació per part del secretari del consell de:
  - L'informe sobre qualitat i funcionament de la Comissió d'Auditoria i Control durant l'exercici 2011.
  - L'informe sobre el compliment del Codi Intern de Conducta en matèries relatives al Mercat de Valors durant l'exercici 2011.
  - L'informe sobre el compliment del Reglament del Consell i de les seves Comissions durant l'exercici 2011.
  - L'informe anual 2011 sobre la independència de l'auditor de comptes (Llei 12/2010 de 30 de juliol).
  - L'informe de Govern Corporatiu 2011.
- Diversos:
  - Seguiment de la legislació sobre govern corporatiu.
  - Altres.

27 d'abril de 2012

Ordre del dia

- Aprovació de l'acta de la reunió anterior de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer de la Informació Econòmica i dels Estats Financers el 31 de març de 2012, així com dels principals riscos i contingències i la seva cobertura mitjançant provisions.
- Informació sobre les contractacions efectuades amb societats que utilitzen la marca PricewaterhouseCoopers (auditor extern).
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer del Programa d'Assegurances de Gas Natural Fenosa.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna del seguiment del grau d'execució i principals conclusions del Pla d'Auditoria Interna Anual 2012.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de les principals activitats de la Comissió del Codi Ètic i comunicacions de consultes o incompliments rebudes a través dels canals establerts.
- Diversos:
  - Seguiment de la legislació sobre govern corporatiu.
  - Altres.

20 de juliol de 2012

Ordre del dia

- Aprovació de l'acta de la reunió anterior de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer de la informació econòmica a 30 de juny de 2012 i lliurament de l'informe financer semestral que comprèn els comptes anuals resumits consolidats, l'informe de gestió intermedi i la informació financera seleccionada, amb anterioritat a l'aprovació i declaració de responsabilitat sobre el seu contingut per part del Consell d'Administració, juntament amb l'esborrany de l'Informe de Revisió Limitada de l'auditor extern.
- Presentació per part de l'auditor extern (PricewaterhouseCoopers) de les conclusions de l'auditoria externa de l'Informe Financer Semestral de Gas Natural Fenosa a 30 de juny de 2012.
- Presentació per part de l'auditor extern (PricewaterhouseCoopers) de la planificació i calendari de l'auditoria externa 2012 dels Comptes Anuals Consolidats i Individuals de les societats de Gas Natural Fenosa, així com altres treballs relacionats.
- Informació sobre les contractacions efectuades amb societats que utilitzen la marca PricewaterhouseCoopers (auditor extern).
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer del Mapa de Riscos Corporatiu 2012 de Gas Natural Fenosa.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna del seguiment del grau d'execució i principals conclusions del Pla d'Auditoria Interna Anual 2012.

- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de la proposta de revisió en l'exercici 2012 del Model de Prevenció de Riscos Penals.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de les principals activitats de la Comissió del Codi Ètic i comunicacions de consultes o incompliments rebudes a través dels canals establerts.
- Diversos:
  - Seguiment de la legislació sobre govern corporatiu.
  - Altres.

26 d'octubre de 2012**Ordre del dia**

- Aprovació de l'acta de la reunió anterior de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer de la Informació Econòmica i dels Estats Financers el 30 de setembre de 2012, així com dels principals riscos i contingències i la seva cobertura mitjançant provisions.
- Informació sobre les contractacions efectuades amb societats que utilitzen la marca PricewaterhouseCoopers (auditor extern).
- Presentació per part del director general de Recursos del Projecte Compromís, Seguretat i Salut de Gas Natural Fenosa.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna del seguiment del grau d'execució i principals conclusions del Pla d'Auditoria Interna Anual 2012.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de les principals activitats de la Comissió del Codi Ètic i comunicacions de consultes o incompliments rebudes a través dels canals establerts.
- Diversos:
  - Seguiment de la legislació sobre govern corporatiu.
  - Altres.

21 de desembre de 2012**Ordre del dia**

- Aprovació de l'acta de la reunió anterior de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentació per part de l'auditor extern (PricewaterhouseCoopers) de les conclusions preliminars de l'auditoria externa dels Comptes Anuals Consolidats 2012 de les societats de Gas Natural Fenosa.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de les conclusions de la supervisió del Model de Prevenció de Riscos Penals 2012.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de la proposta de calendari d'activitats de la Comissió d'Auditoria i Control durant l'exercici 2012.
- Diversos:
  - Seguiment de la legislació sobre govern corporatiu.
  - Altres.

24 de gener de 2013**Ordre del dia**

- Aprovació de l'acta de la reunió anterior de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer de la Informació Econòmica i dels Estats Financers el 31 de desembre de 2012, així com dels principals riscos i contingències i la seva cobertura mitjançant provisions.
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer de l'Informe Financer Anual 2012, que comprèn els Comptes Anuals Consolidats i Individuals, l'informe de gestió i la informació financera seleccionada, amb anterioritat a l'aprovació i declaració de responsabilitat sobre el seu contingut per part del Consell d'Administració, juntament amb l'esborrany de l'Informe d'Auditoria Externa.
- Presentació per part de l'auditor extern (PricewaterhouseCoopers) de:
  - Les conclusions finals de l'auditoria externa dels Comptes Anuals Consolidats i Individuals 2012 de les societats de Gas Natural Fenosa.
  - El memoràndum enviat als auditors de Criteria CaixaHolding, S.A.U. i Repsol, S.A. sobre les conclusions finals dels treballs d'auditoria externa sobre els Comptes Anuals Consolidats de Gas Natural Fenosa.
  - L'Informe de Revisió Limitada sobre el Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF).
- Proposta al Consell d'Administració per al seu sotmetiment a la Junta General d'Accionistes del nomenament dels auditors de

comptes externs de la societat per a l'exercici 2013 (article 32.2, paràgraf 2n del Reglament del Consell d'Administració).

- Informació sobre les contractacions efectuades amb societats que utilitzen la marca PricewaterhouseCoopers (auditor extern).
- Presentació per part del director general Econòmic-Financer de l'Informe de Situació Fiscal del grup.
- Presentació per part del director general de Serveis Jurídics de l'actualització dels principals litigis i contenciosos.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de:
  - El seguiment del grau d'execució i principals conclusions del Pla d'Auditoria Interna 2012.
  - El Pla d'Auditoria Interna 2013 per a l'aprovació per part de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de les principals activitats de la Comissió del Codi Ètic i comunicacions de consultes o incompliments rebudes a través dels canals establerts.
- Presentació per part del director d'Auditoria Interna de l'Informe Anual 2012 sobre les Funcions i Activitats de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentació per part del secretari del consell de:
  - L'informe sobre qualitat i funcionament de la Comissió d'Auditoria i Control durant l'exercici 2012.

- L'informe sobre el compliment del Codi Intern de Conducta en matèries relatives al Mercat de Valors durant l'exercici 2012.
- L'informe sobre el compliment del Reglament del Consell i de les seves Comissions durant l'exercici 2012.
- L'informe anual 2012 sobre la independència de l'auditor de comptes (Llei 12/2010 de 30 de juliol).
- L'Informe de Govern Corporatiu 2012.
- Diversos:
  - Seguiment de la legislació sobre govern corporatiu.
  - Altres.

Els principals aspectes tractats en les reunions de la comissió han estat els següents:

Secretaria del Consell: legislació sobre govern corporatiu en societats cotitzades

Una de les activitats de la comissió ha estat el seguiment de la legislació publicada durant els darrers exercicis, relativa a les societats cotitzades, entre les que destaquen:

- La Llei 44/2002, de 22 de novembre, de Mesures de Reforma del Sistema Financer.
- La Llei 26/2003, de 17 de juliol, per la qual es modifiquen la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, i el text refós de la Llei de Societats Anònimes, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, per tal de reforçar la transparència de les societats anònimes cotitzades.

- L'Ordre ECO/3722/2003, de 26 de desembre, sobre l'Informe Anual de Govern Corporatiu i altres instruments d'informació de les societats anònimes cotitzades i altres entitats.
- La Circular 1/2004, de 17 de març, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, sobre l'Informe Anual de Govern Corporatiu de les societats anònimes cotitzades i altres entitats emissores de valors admesos a negociació en mercats secundaris de valors i altres instruments d'informació de les societats anònimes cotitzades.
- El Codi Unificat sobre Bon Govern Corporatiu de les Societats Cotitzades, de 19 de maig de 2006, aprovat el 22 de maig de 2006 i publicat per la Comissió Nacional del Mercat de Valors.
- La Llei 47/2007, de 19 de desembre, per la qual es modifica la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors.
- El Reial Decret 1362/2007, de 19 d'octubre, pel qual es desenvolupa la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, en relació amb els requisits de transparència relatius a la informació sobre els emissors, els valors dels quals estiguin admesos a negociació en un mercat secundari oficial o en un altre mercat regulat de la Unió Europea.
- El Reial Decret 1066/2007, de 27 de juliol, sobre el règim de les ofertes públiques d'adquisició de valors.
- La Llei 16/2007, de 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per a la seva harmonització internacional amb base a la normativa de la Unió Europea.
- La Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als Serveis Públics.

- La Llei 6/2007, de 12 d'abril, de reforma de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, per a la modificació del règim de les ofertes públiques d'adquisició i de la transparència dels emissors.
- El Reial Decret 364/2007, de 16 de març, pel qual es modifica el Reial Decret 685/1982, de 17 de març, pel qual es desenvolupen determinats aspectes de la Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del Mercat Hipotecari, el Reial Decret 1343/1992, de 6 de novembre, de desenvolupament de la Llei 13/1992, d'1 de juny, de recursos propis i supervisió en base consolidada de les entitats financeres, el Reial Decret 867/2001, de 20 de juliol, sobre el règim jurídic de les empreses de serveis d'inversió, i el Reial Decret 1333/2005, d'11 de novembre, pel qual es desenvolupa la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, en matèria d'abús de mercat.
- El Reial Decret 363/2007, de 16 de març, pel qual es modifica el Reial Decret 726/1989, de 23 de juny, sobre Societats Rectores i membres de les Borses de Valors, Societat de Borses i Fiança Col·lectiva, el Reial Decret 1814/1991, de 20 de desembre, pel qual es regulen els mercats oficials de futurs i opcions i el Reial Decret 116/1992, de 14 de febrer, sobre representació de valors per mitjà d'anotacions i compensació i liquidació d'operacions borsàries.
- El Reial Decret 361/2007, de 16 de març, pel qual es desenvolupa la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, en matèria de la participació en el capital de les societats que gestionen mercats secundaris de valors i societats que administrin sistemes de registre, compensació i liquidació de valors.
- La Circular 2/2007, de 19 de desembre, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, per la qual s'aproven els models de notificació de participacions significatives, dels consellers i directius, d'operacions de l'emissor sobre accions pròpies, i altres models.
- La Circular 4/2007, de 27 de desembre, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, per la qual es modifica el model d'informe anual de govern corporatiu de les societats anònimes cotitzades.
- La Circular 1/2008, de 30 de gener, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, sobre informació periòdica dels emissors amb valors admesos a negociació en mercats regulats relativa als informes financers semestral, les declaracions de gestió intermèdies i, si s'escau, els informes financers trimestrals.
- La Circular 8/2008, de 10 de desembre, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, per la qual s'aproven els models als quals s'han d'ajustar els anuncis i sol·licituds d'autorització de les ofertes públiques d'adquisició de valors.
- L'Ordre EHA/1421/2009, d'1 de juny, per la qual es desenvolupa l'article 82 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, en matèria d'informació rellevant.
- La Circular 4/2009, de 4 de novembre, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, sobre comunicació d'informació rellevant.
- La Directiva 2009/109/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de setembre de 2009, per la qual es modifiquen les Directives 77/91/CEE, 78/855/CE i 82/891/CEE i la Directiva 2005/56/CE pel que fa a les obligacions d'informació i documentació en el cas de les fusions i escissions.
- L'Ordre Jus/206/2009, de 28 de gener, per la qual s'aproven nous models per a la presentació en el Registre Mercantil dels comptes anuals dels subjectes obligats a la seva publicació.
- La Llei 3/2009, de 3 d'abril, sobre modificacions estructurals de les societats mercantils.
- La Llei 12/2010, de 30 de juny, per la qual es modifica la Llei 19/1988, de 12 de juny, d'Auditoria de Comptes, la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors i el text refós de la Llei de Societats Anònimes aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, per la seva adaptació a la normativa comunitària.
- El Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Societats de Capital. Correcció d'errades de 30 d'agost de 2010.
- El Reial Decret-Llei 13/2010, de 3 de desembre, d'actuacions en l'àmbit fiscal, laboral i liberalitzadores per fomentar la inversió i la creació d'ocupació.
- La Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible.
- La Instrucció de 18 de maig de 2011, de la Direcció General dels Registres i del Notariat, sobre constitució de societats mercantils i convocatòria de Junta General, en aplicació del Reial Decret-Llei 13/2010, de 3 de desembre.
- La Instrucció de 27 de maig de 2011, de la Direcció General dels Registres i del Notariat, per la qual es corregeix la de 18 de maig de 2011, sobre constitució de societats mercantils i convocatòria de Junta General, en aplicació del Reial Decret-Llei 13/2010, de 3 de desembre.

- La Llei 25/2011, d'1 d'agost, de reforma parcial de la Llei de Societats de Capital.
- La Llei 32/2011, de 4 de desembre, per la qual es modifica la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors.
- El Reial Decret-Llei 9/2012, de 16 de març, de simplificació de les obligacions d'informació i documentació de fusions i escissions de societats de capital.
- La Llei 1/2012, de 22 de juny, de simplificació de les obligacions d'informació i documentació de fusions i escissions de societats de capital.

Com a conseqüència de l'entrada en vigor el 23 de desembre de 2010 de la Llei Orgànica 5/2010 per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, es va introduir a Espanya la responsabilitat penal de les persones jurídiques en els casos en què aquestes no exerceixin el degut control sobre els sistemes i les persones sotmeses a la seva autoritat.

Durant l'exercici de 2012, la Comissió d'Auditoria i Control ha supervisat de forma periòdica el desenvolupament del projecte liderat per l'Àrea de Serveis Jurídics, la Secretaria del Consell i l'àrea d'Auditoria Interna (Projecte Model de Prevenció de Riscos Penals) consistent en revisar els sistemes de control intern establerts en el grup per eliminar o mitigar els riscos penals, amb l'objectiu de valorar la seva adequació (eficàcia i eficiència) i proposar, si s'escau, les millores sobre els sistemes de control actuals i mitigar així la probabilitat d'ocurrència de possibles responsabilitats penals de la companyia tipificades en la llei.

Així mateix, el secretari de la comissió ha presentat la situació dels principals processos penals resolts i en curs en el grup, així com els Informes de Govern

Corporatiu 2011 i 2012, i diversos informes favorables sobre el compliment del Reglament del Consell d'Administració i de les seves Comissions i del Codi Intern de Conducta en matèries relatives al Mercat de Valors, confirmant que en el cas de la Comissió d'Auditoria i Control, aquesta ha funcionat amb la normalitat esperada durant l'exercici 2012, exercitant plenament i sense interferències les seves competències i amb total respecte tant de la legalitat vigent com de les normes d'organització i funcionament del propi Reglament del Consell d'Administració.

Àrea d'Auditoria Interna: supervisió de riscos operacionals i eficàcia de control intern

La funció d'Auditoria Interna s'ha establert a Gas Natural Fenosa com una activitat de valoració independent i objectiva. Per aquest motiu, l'àrea d'Auditoria Interna reporta al seu torn a la Comissió d'Auditoria i Control i al president i conseller delegat de Gas Natural SDG, S.A.

La seva missió consisteix en garantir la supervisió i avaluació contínua de l'eficàcia del Sistema de Control Intern, inclòs el Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF) i el Model de Prevenció de Riscos Penals, en tots els àmbits de Gas Natural Fenosa, aportant un enfocament metòdic i rigorós al seguiment i millora dels processos i per a l'avaluació dels riscos i controls operacionals associats als mateixos. Tot això orientat al compliment dels Objectius Estratègics de Gas Natural Fenosa, així com a l'assistència a la Comissió d'Auditoria i Control i al primer nivell de direcció del grup en el compliment de les seves funcions en matèria de gestió, control i govern corporatiu.

D'acord amb allò que estableix l'Informe COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission), el Sistema de Control Intern en Gas Natural Fenosa s'ha establert com un procés que porta a terme el Consell d'Administració, el primer nivell de direcció i la resta de personal de l'organització, a fi de proporcionar un grau raonable de confiança en la consecució d'objectius en els àmbits o categories següents:

- Eficàcia i eficiència de les operacions.
- Fiabilitat de la informació financera.
- Acompliment de les lleis i normes aplicables.

Els objectius, normes de funcionament, atribucions i responsabilitats d'Auditoria Interna, així com la metodologia d'elaboració dels Plans d'Auditoria Interna Anuals, estan establerts en la Norma General d'Auditoria Interna.

El Pla Estratègic d'Auditoria de Processos (amb un horitzó temporal de cinc anys) i els Plans d'Auditoria Interna Anuals s'elaboren considerant principalment el Pla Estratègic del grup, les àrees de risc incloses en el Mapa de Riscos Corporatiu del grup, la matriu d'abast del SCIIF, la valoració dels riscos operacionals de cada un dels processos (mapes de riscos operacionals), els resultats de les auditories d'anys anteriors i les propostes de la Comissió d'Auditoria i Control i del primer nivell de direcció.

L'àrea d'Auditoria Interna ha establert una metodologia de valoració dels riscos operacionals basada en el Marc Conceptual de l'Informe COSO i prenent com a punt de partida la tipologia dels riscos definits al Mapa de Riscos Corporatiu de Gas Natural Fenosa.

D'acord amb l'esmentada metodologia, els riscos operacionals associats als processos són prioritzats valorant la seva incidència, importància relativa i grau de control. En funció dels resultats obtinguts en dita avaluació, es dissenya un pla d'acció orientat a implantar les mesures correctives que permetin mitigar els riscos residuals identificats amb un impacte potencial superior al risc tolerable o acceptat establerts. En l'Informe Anual de Govern Corporatiu s'indica la metodologia d'identificació i control dels riscos del grup.

En el desenvolupament de la seva activitat l'àrea d'Auditoria Interna verifica de forma recurrent el compliment de totes aquelles polítiques, normes i controls dels processos (inclosos els que estableix el SCIIF i el Model de Prevenció de Riscos

Penals) per tal de supervisar el seu adequat funcionament i prevenir i identificar successos de frau, corrupció o suborn. Per a això, tots els programes de treball de revisió de cada un dels processos de Gas Natural Fenosa contempnen un apartat específic destinat a verificar el correcte disseny i funcionament de les esmentades polítiques, normes i controls. D'acord amb el Pla Estratègic d'Auditoria de Processos, està previst que el Sistema de Control Intern de Gas Natural Fenosa es supervisi per part d'Auditoria Interna de forma completa durant un període de cinc anys.

En concret i en referència al SCIIF, l'àrea d'Auditoria Interna es responsabilitza de:

- Validar el correcte disseny del SCIIF, d'acord amb els principis bàsics del model aprovat per la Comissió d'Auditoria i Control.
- Supervisar l'eficàcia i adequació de les polítiques i procediments de control implantats (de forma completa en un període de cinc anys).
- Revisar i avaluar les conclusions sobre el compliment i efectivitat del SCIIF resultant de les certificacions internes de les unitats de negoci i corporatives responsables dels controls (de manera completa en un període de cinc anys).
- Avaluar i comunicar els resultats obtinguts en el procés de supervisió general del SCIIF i dels controls sobre els processos del SCIIF.

Pel que fa al Model de Prevenció de Riscos Penals, l'àrea d'Auditoria Interna es responsabilitza de la seva supervisió anual a fi d'assegurar de manera raonable l'eficàcia i eficiència del model a l'hora de prevenir, identificar o mitigar l'ocurrència dels delictes tipificats en la legislació.

En l'Informe de Govern Corporatiu 2012 de Gas Natural SDG, S.A., s'explica amb més detall el Sistema de Control Intern de la Informació Financera del Model de Prevenció de Riscos Penals, juntament amb els procediments de supervisió implantats a Gas Natural Fenosa.

Els projectes d'Auditoria Interna s'han desenvolupat en part a través de la intranet corporativa d'Auditoria Interna. Aquesta eina informàtica té per objecte millorar l'eficàcia i eficiència del desenvolupament de la funció d'auditoria interna en tots els àmbits geogràfics i de negoci de Gas Natural Fenosa. Així mateix, cal assenyalar que la funció es desenvolupa d'acord amb les Normes Internacionals per a la Pràctica d'Auditoria Interna i que la major part dels auditors interns són o estan en procés d'obtenció del Certified Internal Auditor (CIA), única certificació reconeguda mundialment que avala l'excel·lència en la prestació de serveis d'auditoria interna.

El desenvolupament de la funció d'auditoria interna en el grup està orientada a la millora continuada en la prestació dels serveis d'auditoria, mitjançant l'aplicació de polítiques basades en la gestió i mesurament de la seva qualitat i a potenciar la creació d'un equip humà qualificat, fomentant la rotació interna, la formació, l'avaluació contínua i el desenvolupament professional dins del grup.

Així mateix, com a conseqüència de la integració de Gas Natural i Unión Fenosa, l'àrea d'Auditoria Interna ha actualitzat en els últims exercicis la seva estructura organitzativa a fi de millorar la contribució de la funció d'auditoria interna al compliment dels objectius estratègics del nou grup, d'adquirir un major coneixement dels negocis i processos per especialització de l'equip auditor i de millorar l'eficiència i eficàcia del procés d'auditoria interna.

A les reunions de la Comissió d'Auditoria i Control ha assistit el director d'Auditoria Interna de Gas Natural Fenosa amb l'objecte de:

- Presentar el Pla d'Auditoria Interna Anual per a la aprovació de la Comissió.

La presentació del Pla d'Auditoria 2012 i 2013 va ser realitzada en les sessions celebrades el 26 de gener de 2012 i 24 de gener de 2013, respectivament.

- Presentar el grau d'execució del Pla d'Auditoria Interna, així com les principals conclusions i recomanacions incloses en els informes d'auditoria interna.
- Presentar el grau d'implementació per part de les unitats auditades de les mesures correctores que apareixen en els informes d'auditoria, especialment les proposades per la Comissió d'Auditoria i Control.
- Avaluar l'eficàcia del Sistema de Control i Avaluació de Riscos Operacionals i de Control Intern de Gas Natural Fenosa (inclòs el SCIIF i el Model de Prevenció de Riscos Penals).
- Presentar les propostes d'informes sobre les funcions i activitats de 2011 i 2012 de la Comissió d'Auditoria i Control.
- Presentar conjuntament amb el director general de Serveis Jurídics el grau d'avanç del Projecte Programa de Prevenció Penal.
- En la seva qualitat de ponent, realitzar el seguiment dels aspectes tractats en cada una de les reunions de la comissió i donar suport als membres de la comissió en el compliment de les seves funcions.

Els principals processos revisats per l'àrea d'Auditoria Interna durant 2012 van ser els relacionats amb:

- Processos de negoci:
  - Distribució de gas: manteniment d'infraestructures gasistes, atenció d'urgències i posada en servei industrial.
  - Distribució d'electricitat: provisió de servei de consum.
  - Comercialització majorista i minorista: gestió d'impagats, gestió i seguiment de clients industrials, construcció i posada en marxa d'instal·lacions energètiques, captació i contractació d'energia i productes.
  - Generació: operació i manteniment d'actius de generació.
  - Gestió de l'energia: vendes d'electricitat, estimació i compra d'electricitat.
  - Exploració i producció de gas.
  - Proveïments: compres de gas.
- Processos de suport:
  - Servei al client: facturació minorista i majorista, gestió d'impagats de clients residencials i comercials.
  - Gestió dels recursos financers i físics: gestió de compres i contractació de serveis.
  - Gestió dels sistemes d'informació: gestió de l'explotació, assegurament legal i normatiu, atenció al client.
  - Seguiment dels compromisos de millora de l'auditoria de processos.

- Gestió de processos i serveis de recursos humans.
- Gestió del marc regulador.
- Revisió del sistema normatiu del grup.
- Revisió de l'Informe de Responsabilitat Corporativa 2012.
- Revisió de la valoració i consecució dels projectes d'eficiència 2012.
- Model del Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF).
- Model de Prevenció de Riscos Penals.

Així mateix, atesa la posició organitzativa d'independència i àmbit d'actuació transversal de la funció d'Auditoria Interna, des de la seva àrea s'ha liderat o participat en altres projectes de col·laboració, investigació o assessoria.

Àrea d'Auditoria Externa

A les reunions de la Comissió d'Auditoria i Control ha assistit l'auditor extern dels Comptes Anuals Consolidats i Individuals de Gas Natural Fenosa, a fi d'assegurar la seva independència i el coneixement de les conclusions del seu treball en forma i temps oportú (amb anterioritat a la formulació de l'Informe Financer Semestral i l'Informe Financer Anual, que comprèn els comptes anuals, l'informe de gestió i la informació financera seleccionada per part del Consell d'Administració). En particular, l'auditor extern ha presentat:

- La planificació dels seus treballs d'auditoria externa, indicant les àrees de major risc on centrarà el seu treball i el compliment de les Normes Tècniques d'Auditoria.
- Les principals conclusions del seu treball d'auditoria de comptes sobre els estats financers semestrals i anuals, incloses les recomanacions per millorar el SCIIF.
- L'Informe d'Auditoria de Comptes Anuals Consolidats i Individuals de Gas Natural Fenosa.
- L'informe de revisió limitada sobre la revisió del Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF).
- Informe i les conclusions sobre els treballs d'auditoria o revisions comptables dels estats financers de Gas Natural Fenosa, realitzades per donar compliment a les exigències normatives i de consolidació del Grup "la Caixa" i Repsol.

Cal assenyalar que durant l'exercici 2012 no s'han realitzat contractacions de serveis amb l'empresa PricewaterhouseCoopers (auditor de

comptes) diferents del servei d'auditoria de comptes o relacionats, amb l'objecte de garantir i no posar en dubte la seva independència, d'acord amb les limitacions establertes en la Llei 44/2002, de 22 de novembre de 2002, de Mesures de Reforma del Sistema Financer i de l'establert en la Secció 201 de la Llei Sarbanes Oxley.

Els honoraris facturats en l'exercici 2012 pel servei d'auditoria de comptes i relacionats han ascendint a la xifra de 3.976.785 euros, i els corresponents a serveis d'assessoria provinents de contractacions realitzades en exercicis anteriors han ascendit a la quantitat de 815.372 euros.

Els serveis addicionals contractats amb els auditors de comptes en exercicis anteriors van ser supervisats íntegrament per la Comissió d'Auditoria i Control prèviament a la seva contractació, conclouent que els mateixos no van resultar ser incompatibles amb la seva labor d'auditors, no posant en dubte, per tant, la seva independència, d'acord amb les limitacions establertes en la legislació comentada anteriorment. Els esmentats serveis van versar sobre temes relacionats principalment amb assessories fiscals, legals i de negoci, i han estat requerits donada la singularitat i complexitat dels mateixos. Referent a això, la comissió va emetre sengles informes sobre la independència de l'auditor de comptes en dates de 27 de gener de 2011 i 26 de gener de 2012.

D'acord amb el que estableix la Llei 12/2010 de 30 de juliol, la comissió, en la reunió del dia 25 de gener de 2013, va emetre informe on es manifesta que, segons la seva opinió, els auditors de comptes han actuat amb total independència en la prestació dels seus serveis, tant en els corresponents a la

tasca pròpia d'auditor de comptes com en aquells serveis prestats addicionalment als legalment requerits.

En les seves reunions del dia 26 de gener de 2012 i 24 gener de 2013, la Comissió d'Auditoria i Control va proposar al Consell d'Administració (per submissió posterior a la Junta General d'Accionistes) la selecció i nomenament dels auditors de comptes externs dels exercicis 2012 i 2013, respectivament, als quals es refereix l'article 264 de la Llei de Societats de Capital. Aquestes propostes de selecció i nomenament es van realitzar sobre la base dels resultats del procediment obert de selecció de l'auditor extern realitzat en els exercicis 2011, on es van incloure a quatre firmes d'auditoria de comptes de reconegut prestigi internacional. La Junta General Ordinària d'Accionistes, celebrada el 20 d'abril de 2012, atenent a la proposta del Consell d'Administració, va designar als auditors per l'exercici 2012, corresponent a la Junta General Ordinària d'Accionistes que se celebrarà durant 2013 la designació dels auditors per a aquest exercici.

Àrea Econòmico-Financera

A les reunions de la Comissió d'Auditoria i Control ha assistit el director general Econòmico-Financer amb l'objecte de:

- Presentar la informació econòmica, els Comptes Anuals i els Estats Financers mensuals, trimestrals i semestral, així com la informació comptable o financera que ha estat requerida per la Comissió Nacional del Mercat de Valors o altres organismes reguladors, vetllant per la transparència i exactitud de la informació i fent menció als sistemes interns de control i, quan ha procedit, als criteris comptables aplicats.
- Informar sobre els principals procediments comptables i processos utilitzats en l'elaboració de la informació econòmico-financera i els estats financers.
- Informar sobre els principals riscos i contingències i la seva cobertura mitjançant provisions.
- Informar sobre la situació fiscal del grup i les principals polítiques fiscals aplicades en les declaracions de l'Impost de Societats dels exercicis 2011 i 2012.
- Informar sobre el procediment de selecció de l'auditor extern per als exercicis 2012 i 2013.
- Informar si la realització del programa d'Auditoria Externa s'ha dut a terme d'acord amb les condicions contractades i amb els requisits legals.
- Informar sobre el projecte de revisió del Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF).

Durant l'exercici 2012, es va desenvolupar un projecte liderat per l'àrea Econòmico-Financera i l'àrea d'Auditoria Interna que tenia per objecte millorar el Model del Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF) de Gas Natural Fenosa i la seva supervisió per part de la Comissió d'Auditoria i Control, incorporant aquelles recomanacions sobre el SCIIF publicades el juny de 2010 per la Comissió Nacional del Mercat de Valors que es trobaven pendents d'implantació o en desenvolupament en el grup.

En l'Informe de Govern Corporatiu 2012 de Gas Natural SDG, S.A., s'explica amb més detall el Sistema de Control Intern de la Informació Financera i el model de supervisió implantats a Gas Natural Fenosa.

- Informar sobre el procés de certificació dels controls clau del SCIIF per part de les unitats de negoci i corporatives responsables, així com dels plans d'acció de millora sorgits en l'esmentat procés de certificació.
- Informar sobre les contractacions efectuades amb societats que utilitzen la marca de PricewaterhouseCoopers (auditor extern), a fi d'assegurar la seva independència des de la perspectiva de la normativa nacional (Llei 44/2002, de 22 de novembre de 2002, de Mesures de Reforma del Sistema Financer) i d'allò que estableix la Secció 201 de la Llei Sarbanes Oxley.

Mapa de Riscos Corporatiu de Gas Natural Fenosa

El director general Econòmico-Financer ha informat sobre les Polítiques i Sistemes de Control de Riscos a Gas Natural Fenosa, així com dels aspectes rellevants associats a la confecció, definició i conclusions del Mapa de Riscos Corporatiu de Gas Natural Fenosa, emfatitzant els aspectes següents:

- Definició i característiques dels principals factors de risc.
- Aspectes evolutius del Mapa de Riscos Corporatiu 2012.
- Variables d'impacte.
- Principals metodologies de mesurament emprades per tipus de risc.
- Severitat qualitativa, quantitativa i probabilística de la materialització del risc.
- Controls definits i efectivitat dels mateixos.

Tot això enfocat a establir les directrius bàsiques d'actuació en matèria de riscos i mitigar l'exposició en aquelles activitats amb un risc residual amb major incidència per al grup.

En l'Informe Anual de Govern Corporatiu 2012 es detalla el Sistema de Gestió de Riscos de Gas Natural Fenosa.

Comissió del Codi Ètic d'empleats de Gas Natural Fenosa

El Codi de Conducta¹ de Gas Natural Fenosa va ser aprovat el 31 de març de 2005 pel Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. i, posteriorment, presentat a la Junta General d'Accionistes de data 20 d'abril de 2005.

El juliol de 2005 es va constituir la Comissió del Codi Ètic de Gas Natural Fenosa amb les funcions principals de:

- Fomentar la difusió i contingut del Codi Ètic.
- Facilitar un canal de comunicació a tots els empleats per recollir consultes i notificacions d'incompliments del codi.
- Facilitar la resolució de conflictes relacionats amb l'aplicació del Codi Ètic.

Per tal que la Comissió del Codi Ètic pugui executar les seves funcions de forma objectiva i independent, la comissió està presidida per l'àrea d'Auditoria Interna i està formada per representants de diferents àrees implicades en el seguiment del Codi Ètic.

La Comissió del Codi Ètic informa de les seves activitats amb una periodicitat mínima trimestral a la Comissió d'Auditoria i Control i al Comitè de Direcció a través de l'àrea d'Auditoria Interna.

Així mateix, s'han constituït Comissions Locals del Codi Ètic, en dependència de la Comissió del Codi Ètic, en alguns dels països on opera Gas Natural Fenosa (Itàlia, Argentina, Brasil, Colòmbia, Mèxic, Panamà i Moldàvia), amb objecte de facilitar la divulgació i contingut

del codi en aquests àmbits. La resta d'àmbits són gestionats per la pròpia Comissió del Codi Ètic.

El Codi Ètic està disponible en nou idiomes diferents. Gas Natural Fenosa compta amb un espai específic per al codi a la intranet corporativa, on s'ofereix informació pràctica sobre diferents qüestions relatives al mateix.

Dins de les principals tasques desenvolupades per la Comissió del Codi Ètic, caldria destacar les accions de divulgació dels continguts del Codi Ètic adreçades a tots els empleats del nou grup resultant de la integració de Gas Natural i Unión Fenosa i la supervisió del procediment de consulta i notificació del Codi Ètic.

L'esmentat procediment correspon a un canal de comunicació obert entre la Comissió del Codi Ètic i tots els empleats de Gas Natural Fenosa per tractar matèries relacionades amb el codi. Aquest canal permet a tots els empleats del grup, proveïdors i empreses col·laboradores recollir o proporcionar informació sobre qualsevol qüestió relacionada amb el Codi Ètic. D'aquesta manera, aquests col·lectius de Gas Natural Fenosa poden dirigir-se a la Comissió del Codi Ètic per tal de resoldre tots aquells dubtes que puguin tenir en relació amb el codi. També poden posar-se en contacte amb la Comissió del Codi Ètic per comunicar de bona fe, confidencialment i sense por de represàlies, conductes contràries als principis del Codi Ètic.

Totes les comunicacions entre la Comissió del Codi Ètic i els empleats de Gas Natural Fenosa són absolutament confidencials, respectant les limitacions

establertes en la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal. En aquest sentit, el president de la Comissió del Codi Ètic és l'únic membre, en primera instància, autoritzat per conèixer el conjunt de la informació de totes les consultes i notificacions rebudes del grup a través del procediment de consulta i notificació. Així mateix, les notificacions relacionades amb frau, l'auditoria o errades en els processos comptables o de control intern són transmeses directament a la Comissió d'Auditoria i Control. Durant 2012, un 38% de les notificacions rebudes van estar relacionades amb presumptes fraus, sense que cap d'elles tingués un impacte significatiu.

Cal destacar que la Comissió del Codi Ètic ha proposat nombroses actualitzacions de continguts del codi, que finalment van ser aprovades en Comissió d'Auditoria i Control i ratificades pel Consell d'Administració.

Com a conseqüència de l'anterior, el Codi Ètic va ser modificat per acords del Consell d'Administració de dates 25 de gener de 2008, 27 de febrer i 19 de maig de 2009, a fi d'actualitzar-lo i incorporar els compromisos adquirits per Gas Natural Fenosa en matèria de Bon Govern i Responsabilitat Corporativa des de 2005 (data d'aprovació del Codi Ètic) i, així mateix, incorporar les millors pràctiques internacionals en aspectes ètics i socials i complir amb les exigències regulatòries derivades de la integració de Gas Natural i Unión Fenosa.

Finalment, assenyalar que durant els exercicis 2011 i 2012, s'ha llançat el procés de Declaració de Compliment del Codi Ètic de Gas Natural Fenosa,

¹ Des de febrer de 2009 ha passat a denominar-se Codi Ètic.

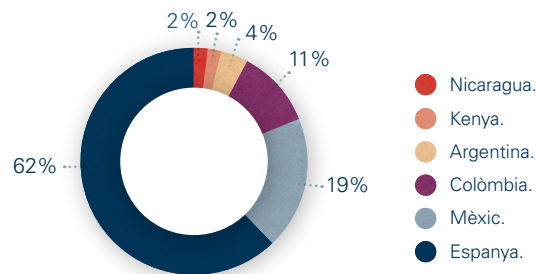
segons el qual tots els empleats del grup han de declarar de forma recurrent que coneixen, comprenen i compleixen cadascuna de les pautes de conducta que estableix el Codi Ètic. El percentatge de resposta ha estat superior al 95%. Aquest procés de declaració es realitza de forma periòdica.

A continuació es presenten els principals indicadors d'activitat de la Comissió del Codi Ètic:

Comunicacions

47

Origen geogràfic de les comunicacions

Capítol del Codi Ètic al qual fan referència les comunicacions (%)

2012

Desenvolupament professional i igualtat	19
Corrupció i suborn	18
Lleialtat a l'empresa i conflicte d'interessos	12
Respecte a les persones	11
Respecte a la legalitat, als drets humans i als valors ètics	9
Seguretat i salut en el treball	7
Cooperació i dedicació	6
Tractament de la informació i del coneixement	6
Relacions amb empreses col·laboradores i proveïdors	4
Ús i protecció dels actius	3
Respecte al medi ambient	3
Relacions amb els clients	2
Total general	100

2012

Temps mitjà de resolució de les comunicacions (dies)	41
--	----

2012

Nombre de reunions de la Comissió del Codi Ètic	7
Taxa d'assistència de la Comissió del Codi Ètic	90

2012

Nombre de reunions de les Comissions Locals del Codi Ètic	21
Taxa d'assistència de les Comissions Locals del Codi Ètic	95

Domicili social:

Plaça del Gas, 1
08003 Barcelona
Tel.: 902 199 199

Seu de Madrid:

Avenida de San Luis, 77
28033 Madrid
Tel.: 902 199 199

Edició:

Direcció General de Comunicació
i Gabinet de Presidència
www.gasnaturalfenosa.com

Disseny gràfic:

Addicta Diseño Corporativo
www.addicta.es

Accessibilitat pdf:

Addicta Diseño Corporativo

www.gasnaturalfenosa.com